

Највише тело Српске православне цркве, Свети Архијерејски Сабор завршио је данас редовно заседање, а како се наводи у саопштењу објављеном на сајту СПЦ, архијереји су посебну пажњу посветили стању на Косову и Метохији, анализирани су прилике у Епархији жичкој, а разматране су и теме црквеног школства, духовних и геополитичких последица ратних сукоба и криза широм света, односи са другим помесним црквама и неправославним верским заједницама.

Светосавско образовање

Сабор је анализирао тренутно стање и проблеме црквене просвете и саслушао

извештаје о раду свих образовних установа српске Цркве, наводи се у саопштењу.

Како се додаје, током овог заседања настављене су прошлогодишње активности на пољу реформе плана и програма у српским православним богословијама, донета је нова Уредба о богословијама и усвојени су нови програми за четворогодишње школовање у богословијама.

Такође, саслушан је извештај о активностима на унапређивању наставног процеса и уздизању у ранг факултета Високе школе – Академије за уметности и конзервацију Српске православне цркве, која ће убудуће деловати као Факултет "Деспот Стефан Лазаревић".

"Посебну пажњу Сабор је поклатио теми оснивања српског православног универзитета "Свети Сава". Црквени универзитети и високошколске установе које оснивају или подржавају хришћанске Цркве нису никаква новост у европском и светском образовном простору. Напротив, они представљају један од његових најстаријих и најзначајнијих облика. Многи од најугледнијих универзитета у Европи настали су управо у окриљу Цркве или уз њену непосредну подршку. Свети Сава је још као архимандрит основао монашку школу у Студеници, а као архиепископ катедралну школу у Жичи. Његове беседе, студеничка и жичка, представљају својеврсне програме светосавског образовања са јасно постављеним духовним, просветним и васпитним циљевима. Свети Архијерејски Сабор је констатовао да идеја оснивања црквеног универзитета представља израз одговорности и старања за све који желе да своје образовање стекну у окриљу Цркве, нарочито због чињенице да се образовање и просвета, просвећивање и студирање не тумаче превасходно као процес стицања одређених знања већ, пре свега, као развијање врлине и пут богопознања", наводи се у саопштењу.

Косово и Метохија: Забринутост због закона о странцима

Сабор "и овом приликом потврђује своју трајну и непоколебиву духовну бригу и одговорност за верни народ, свештенство, монаштво и светиње древног седишта патријараха и архиепископа српских, Пећке Патријаршије, и Епархије рашко-призренске на Косову и Метохији, простору од посебног духовног и историјског значаја за нашу помесну Цркву".

Истиче се да Сабор са посебном забринутошћу прати најновија дешавања и најаву спровођења спорног закона о странцима који озбиљно доводе у питање опстанак и несметано функционисање образовних и здравствених установа од суштинског значаја за живот српског народа на Косову и Метохији, као и све учесталије изазове са којима се суочава наш верни народ, као и наше светиње и монашке заједнице, које и у тешким околностима истрајавају у очувању живог духовног и литургијског присуства Цркве на овом простору.

Охрабрује, како се додаје, што светиње СПЦ настављају да сабирају велики број поклоника из земље и света. а пуну подршку Сабор даје надлежном митрополиту рашко-призренском Теодосију, свештенству, монаштву и верном народу "у њиховим напорима да, упркос сталним притисцима и неизвесностима, очувају своје вековно присуство, духовни, културни и историјски идентитет, из свести о потреби, да пред домаћим и међународним представницима са додатном посвећеношћу наставе да, у духу Јеванђеља Христовог, сведоче истину о неопходности заштите људских, верских и имовинских права Српске православне цркве и њеног верног народа на Косову и Метохији и оснаживању њене позиције у циљу опстанка како нашег верног народа тако и јединствене хришћанске културе и цивилизације на тлу историјског исходишта и духовног средишта српског народа".

Ситуација у Епархији жичкој

Теми коју су махом прозападни медији истицали као једну од главних на овогодишњем редовном заседању највишег црквеног тела, судбини митрополита жичког против којег је покренут канонски поступак због, како је раније наведено, финансијских неправилности у управљању епархијом, у подужем званичном саопштењу Сабора посвећене су две реченице.

"На саборским седницама детаљно је анализирана ситуација у Епархији жичкој, њено материјално-финансијско пословање и питање одговорности надлежног епархијског архијереја. У циљу успостављања редовног црквено-правног поретка у односној епархији, Сабор је донео одлуку о разрешењу Његовог Високопреосвештенства Митрополита г. Јустина од даљег управљања Епархијом жичком".

У саопштењу Сабора није наведено ко ће управљати Епархијом жичком до именовања новог митрополита, као ни каква ће бити даља судбина разрешеног митрополита,

односно где ће он боравити и да ли остаје у статусу активног архијереја или ће бити умировљен, пензионисан.

Глас у заштиту прогонене православне браће у Украјини

На редовној седници Сабора разматрани су и односи са помесним православним црквама, последице неканонског деловања разних религијских групација на канонској територији СПЦ, као и односи са неправославним црквама и верским заједницама, како у окружењу тако и у свету, наведено је у саопштењу.

Сабор је расправљао и о духовним и геополитичким последицама ратних сукоба и криза широм света.

"Тим поводом разматрана је и даље актуелна тема страдања Украјинске православне цркве од стране актуелних власти у Кијеву, одузимање њене имовине, храмова и манастира, прогона архијереја, свештеника и монаха ове једине канонске Цркве у Украјини, лишених основних људских права и слобода, зајемчених међународним конвенцијама. Сабор отуда, опет и опет, подиже свој глас у заштиту обесправљене и прогонене православне браће упућујући апел свим релевантним међународним институцијама да не затварају очи пред овом великом неправдом".

Нова светитељка

"Током овогодишњег заседања саборски оци су Лику Светих прибројали почившу монахињу Јефимију Девичку, у народу познату као "блажену Стојну" (Зарић), упокојену давне 1895. године, препознајући у њеној личности пример врлинског и подвижничког живота, чије је прво житије приредио још свети Владика Николај Велимировић. За датум њеног свечаног празновања Сабор је одредио 28/15. фебруар сваке године", саопштено је из СПЦ.

Како се наводи, архијереји су разматрали и питања биоетике, саслушавши извештај о раду синодских Одбора за биоетику и Одбора за бригу о породици и светињи брака.

Заседање је обogaћено и свечаним отварањем изложбе "Свети Сава", поводом прославе јубилеја, 850 година од рођења Растка Немањића, потоњег првог српског просветитеља и архиепископа, уприличене у Галерији САНУ у организацији Музеја СПЦ.

Такође, у току заседања Сабор је упутио честитке и поздраве новоизабраном грузијском патријарху-католикосу, Шију (Симеону).

Нови чланови Синода

У Светом Синоду, "црквеној влади" мандат је престао митрополиту зворничко-тузланском Фотију и митрополиту рашко-призренском Теодосију. Они ће у наредном једногодишњем периоду бити чланови заменици овог тела. Као чланови Синода у преосталом једногодишњем мандату остају митрополит бачки Иринеј и митрополит будимљанско-никшићки Методије, а за нове чланове у предстојећем двогодишњем мандату овом приликом избрани су митрополит шумадијски Јован и митрополит тимочки Иларион, наводи се у саопштењу.

Шта је патријарх поручио сабраћи

У саборском саопштењу цитира се и обраћање патријарха Порфирија сабраћи архијерејима окупљеним на Сабору на првој радној седници 14. маја у доњој цркви Храма Светог Саве.

"... У Цркви нико од нас не живи као изоловани појединац, нити је било ко од нас власник службе и дара који су му поверени. Свако служи у Телу Христовом, у заједници, у послушности, у своме чину и на месту које му је поверено. Као што у Литургији све има своје време и место, тако и у животу Цркве свака служба има своју меру, благослов и одговорност", рекао је патријарх.

Народ Божји, свештенство и монаштво са пажњом и надом очекују глас Сабора и зато је наша дужност да не будемо вођени пролазним притисцима, медијски створеним поделама и вештачки произведеним сукобима него да сачувамо слободу црквеног

расуђивања, цитирају се даље патријархове речи.

"Али та слобода не значи затварање очију пред проблемима него спремност да Сабор, када за то дође време и када питања сазру, са духовном одговорношћу, трезвеношћу и одговарајућом канонско-правном утемељеношћу разматра и оне ране које настају у самом животу Цркве, исправљајући са духовном одговорношћу оно што се показало као штетно за живот Цркве, ради мира, поретка и духовног здравља Цркве... Сабирамо се, стога, не да установљавамо нови поредак него да се, као браћа и Архијереји, изнова вратимо оном поретку који нам је Сâм Христос, кроз Своје апостоле, свете Оце и Саборе, као и кроз вековно искуство наше помесне Цркве, поверио на чување", рекао је патријарх.

Он је даље навео "молим Васкрслога Господа да нам дарује дух смирења, трезвености и љубави; реч која не рањава него исцељује; ревност која не разара него изграђује; слободу која не прераста у самовољу него се преображава у послушност истини. И да у свему што будемо чинили ових дана имамо пред очима не себе, не пролазну славу и не страх од људи, него Христа Господа, пред Којим ћемо сви положити одговор за поверено нам стадо", речи су патријарха које се цитирају у саопштењу Сабора.

(РТ Балкан)